

KÄVLINGEÅNS
VATTENRÅD

2023-03-16

Sammanställning av förändringar i Kävlingsåns vattenkontrollprogram inför ny upphandling 2024-2026

Det upphandlade recipientkontrollprogrammet för Kävlingsån slutar 2023. Inför en ny upphandling för 2024-2026 har programmet reviderats. Nedan sammanfattas ändringarna.

Förändringar i provpunkter och frekvens

- **Struken provpunkt:**
Ålabäcken nedströms Krankesjön har undersökts i tre år 2021-2023 och därmed finns underlag för statusklassning. Vattenkemi har tagits 6 ggr/år samt bottenfauna och kiselalger en gång vart tredje år. Eftersom en omfattande provtagning sker årligen i Krankesjön, strax uppströms Ålabäck, behöver inte bäcken undersökas inom recipientkontrollen. Krankesjön undersöks flera gånger per år eftersom den är en nationell referenssjö. Vattenkemi, växt- och djurplankton och bottenfauna litoral och profundal undersöks varje år av SLU.
- **Ny provpunkt:**
En ny lokal (12A) har lagts till i **Kävlingsån vid Gårdstånga kyrka**. Provtagning av vattenkemi, baspaketet 12 ggr/år. Punkten fångar upp påverkan från de tre reningsverk som finns uppströms (Södra Sandby, Flyinge, Revingeby). Utsläppspunkten från reningsverket i Södra Sandby ska också flyttas från Sularpsbäcken direkt till Kävlingsån, och då behövs en provpunkt i Kävlingsån nedanför utsläppet.
- **Ändrad frekvens:**
I Vombsjön har frekvensen ökats från 6 till 12 gånger per år. Detta för att få säkrare underlagsdata i denna viktiga sjö. Växt- och djurplankton ska undersökas årligen, inte

bara vart tredje år. Detta för att få bättre data gällande utvecklingen av algbloomningar och ett förbättrat dataunderlag för bedömning av utvecklingen i sjön. Som kompensation stryks makrofytt- och bottenfaunaprovtagningen i sjön, som under nuvarande program 2021-2023 utförts vid ett tillfälle. Dessa undersökningar kan upprepas igen, men det bedöms inte vara nödvändigt med provtagning vart tredje år.

Förändringar av analyserade parametrar

Nya parametrar

Analys av **bekämpningsmedel** införs vid en provpunkt: Kävlingsån vid Högsmölla. Provtagningen sker en gång om året, i juni, då de högsta halterna av bekämpningsmedel brukar uppträda. Parametern utvärderas efter tre år.

Metaller läggs till vid lokal 26, Bråån vid Högseröds kyrka, provtagning 6 ggr/år. Lokalen var ny 2021 och ligger uppströms alla utsläpp från avloppsreningsverk i Bråån. Tidigare provtagning av arsenik nedströms i Bråån har visat att denna halt ligger över begränsningsvärdena i HVMFS 2019:25. Vid statusklassificering ska dock hänsyn tas till bakgrundshalter, något som tidigare inte funnits tillgång till.

Strukna parametrar

TOC och suspenderade ämnen stryks från baspaketet. Parametrarna är svåra att utvärdera. TOC finns kvar i veckoproverna vid Högsmölla, för transportberäkningar.

BOD7 och suspenderade ämnen stryks från veckoproverna. Inte lämpligt att beräkna transport på dessa ämnen.

Konduktivitets- och syremätning stryks från veckoproverna.

PAH och organiska ämnen ingår inte längre i kontrollprogrammet. Inga förhöjningar har förekommit vid provtagningarna de senaste åren.

Andra överväganden

Läkemedelsrester - avvaktar

Efter överväganden har provtagning av läkemedelsrester **inte** lagts till i programmet. Inget recipientkontrollprogram har tidigare haft med denna parameter, och analysen är mycket dyr. IVL och VA-Syd har pågående undersökningar av läkemedelsrester nedströms reningsverk i Skåne, och man kan avvakta resultatet från dessa innan man tar in det i programmet.

Lunds kommuns undersökningar av kiselalger

Lunds kommun har undersökt kiselalger vid två lokaler, Kävlingeån vid Löddeköpinge sedan 2008 och Klingavälsån vid vattenverket sedan 2009. Lokalerna är ganska opåverkade och är att betrakta som allmän miljöövervakning och ska därför inte tas in i recipientkontrollprogrammet.

Länsstyrelsen undersöker årligen 8 kiselalgslokaler inom Kävlingeåns avrinningsområde, tre i Bråån, två i Klingavälsån och tre i Björkaån.

Lunds kommuns undersökningar av elfiske

Lunds kommun har bekostat elfiske i Vallkärrabäcken under en längre tid. Den södra grenen har uppvisat en hög andel missbildningar vilket kan bero på miljögifter. Bäckens avvattning den tidigare soptippen vid Sankt Hans backar, vilket kan vara en orsak till missbildningarna. Det är angeläget att undersökningarna fortsätter men det bedöms rimligt att Lunds kommun bekostar detta, och att det inte läggs in i kontrollprogrammet.

Övriga justeringar, rättningar och förtydliganden av mindre betydelse kommenteras inte här.

En beräkning har gjorts av tillkommande och avgående kostnader i samband med beskrivna förändringar ovan.

Tillkommande kostnader, ca:	130 000 kr
Avgående kostnader, ca:	-190 000 kr
Beräknad uppräknings av priset 5 %	50 000 kr

Tillkommande och avgående kostnader är ungefär lika stora.